

РЕЗОНАНС

ГАЗЕТА
СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

СЬОГОДНІ — ПЕРШІ! ТА ПОТРІБНО ЖИТИ ДНЕМ ЗАВТРАШНІМ

У Києві пройшла Колегія Міністерства освіти, якій було розглянуто результати роботи всієї системи освіти в 1993 році. Особливу цікавість для нас становить порівняльна характеристика головних показників вищих навчальних закладів. Це порівняння проводилося на основі 24 показників. Ітак, за певною методикою ці дані обраховувалися і виводився один інтегральний показник, так ваний рейтинг, згідно з яким вузи розподілялися по місцях. За гранично можливий рейтинг було

взято 100 балів. Саме за цією методикою наш Сумський університет набрав 67 балів і зайняв ПЕРШЕ місце серед 14 університетів України плюс юридична академія. Та ще й із солідним відривом: Київський університет — а він іде другим — має 55 балів.

Результатам роботи Колегії міністерства та рейтинговій перемозі і були присвячені загальні збори працівників СумДУ, які нещодавно відбулися. Детально про них на сторінці 2 "Резонансу".

Спор

Обласне спортивне товариство "Гарт" провело змагання з олійболу серед чоловічих та жіночих команд. Обласні й підлітки — водночас, у зв'язку з існуванням належного фінансового забезпечення. Тим самим перемога нашої чоловічої команди, а жіноча збірна СумДУ посіла третє місце.

ІІІ

У повному розпалі змагання баскетболу, що також проходить під егідою "Гарту". Поки що — з чотирма перемогами і нулем графі "Поразки" — лідирує чоловіча збірна університету. Так римати!

ІІІ

Закінчилися міські змагання з плавання. Наші спортсмени у загальнокомандному заліку здобули бронзу. Начебто їй почесна нагорода, але чи відповідає вона можливостям університетських плавців?

ІІІ

У квітні, тільки-но підсочнунутий спортомайданчики, розпочались загальноуніверситетські змагання з футболу, великого генісу, легкоатлетичного кросу. Успішних стартів!

ДАЛЕКО ЧУТИ

Те, що наші "Сумські парубки" прогулялися по екранах УТ, було помічено не лише в межах країни. Само собою, що разолос дійшов до близького зарубіжжя, після чого з'явилися деякі цікаві пропозиції з Москвою. Несподіваною була реакція далекого зарубіжжя: команду запросили на перший Всеєвропейський чемпіонат КВІК, що відбувся в Ізраїлі. Серед учасників — команда СПІА, Німеччини, інші. На жаль, всією командою поїхати не вдалося. Все ті ж "фінанси, що співають романси" стали на перешкоді. Але четверо (О.Лоза, В.Кри-

ЧАСТОЧКА ДУШІ

На фото: Віктора Миколайовича

ку мама, співробітник конструкторського відділу ВО "Хімпром". Можливо, допомагає в навчанні і різномініст інтересів. Музична освіта по класу фортепіано і досвід, набутий у колективі народного танцю університету, начебто не мають ніякого прямого відношення до економіки, але то лише на перший погляд. Не випадково ж у технічних вузах Заходу, серед обов'язкових дисциплін значиться історія і поезії, і музики, бо — як стверджують психологи — це сприяє розвиткові особистості.

Втім, не все так уже й гладенько в її житті. Не може нормальна людина бути безтурботною, коли навколо від усіляких негараздів і неба іноді не видно. Та пессимістичні нотки все ж не переважають. Людина живе надією — ця стара, як світ оцінь, істинна допомагає Тетяні тримати внутрішню рівновагу. Хоча іноді і здається, що байдужість з бездушистю проникають у всі щілини сьогодення, вона вважає, що багато чого залежить і від нас самих.

"Аби кожен хоча б часточку душі вкладав у те діло, яким займається, навіть у буденність навчання, то навколо обов'язково б послітішало", — говорить студентка. Важко з нею не погодитись. Щось є в її обличчі таке, що змушує запитати, чому вона не бере участі в конкурсі красунь. "Не мое це, — відповідає. — Гарно ставляємося до таких заходів, але не мое". Ну що ж, її видніше. Поки що і вузівські, і життєві іспити складає вона на відмінно.

Нехай і надалі щастить, щоб обличчя Тетяні було завжди таким усміхненим, як на цьому фото.

УВАЗІ ЧИТАЧІВ

До редакції газети останнім часом почали звертатися співробітники відділів, кафедр, студенти з одним і тим же запитанням: "Чому не надходить "Резонанс"?" У минулому році ніяких перебоїв не було..."

Вельмишановій добродії! Цього року газета надходить вчасно всім, хто передплатив на 1994. Якщо ж ви за клопотами не зробили цього вчасно, то ще й тепер можете встигнути. Занесіть до редакції 5000 (п'ять тисяч) купонів і реагулярність доставлення виданих номерів ми вам гарантуємо.

ПОЗАЧЕРГОВА ЗАМІНА

Тільки-но стали ми звикати до абревіатури СДУ, як виявилось, що треба терміново шукати її заміну, бо накладка вийшла: Сімферопольський університет точнісінько таку ж має. Право першості — за кримчанами. Нічого не відіш. Отож, починаючи з цього номеру застосовуємо ми, і радимо вам користуватися новою абревіатурою — СумДУ. Певні, що від цієї відвікати в майбутньому потреби не буде.

ПЕРША УНІВЕРСИТЕТСЬКА

З 18 по 25 квітня пройде перша наукова конференція викладачів, співробітників, аспірантів і студентів університету. Робота її планується по 33 секціях. Підготовлено до виголошення 512 доповідей, у роботі над якими взяло участь 25 аспірантів, 421 студент, 266 викладачів зі співробітниками. Про що йшлося в тих доповідях, про відкриття та досягнення наших учених, а також про загальні підсумки конференції — в наступному числі "Резонансу".

МАРЧУКА Віктора Миколайовича,
доцента кафедри основ проектування машин
з 60-річчям

СОЛОГУБОВСЬКОГО Валентина Миколайовича,
пенсіонера, в минулому старшого викладача кафедри
ТКМ

з 75-річчям

ЧУПАКОВУ Людмилу Георгіївну,
колишню співробітницю вузу а нині пенсіонерку,
з 70-річчям.

Зичимо нашим ювілярам усього тільки весняного, квітневого, радісного.

МРІЇ ТА ДІЙСНІСТЬ

У дитинстві багато хто з хлопчиків мріє стати офіцером. Потім життя бере своє, дитячі мрії в більшості розвиваються. В армію ж коли потрапляють, то на солдатський пайок. Однак в ситуації, коли допомагає його величність випадок. Отож і в наших університетських хлопців з'явилася можливість здійснити свої дитячі мрії щодо офіцерства. В поточному році розпочинається підготовка офіцерів запасу з числа студентів денної відділення СДУ. Після проходження цієї підготовки на наших випускників чекатиме в армії служба вже не солдатська, а офіцерська.

ЗА ЗВАННЯ — АБІТУРІЕНТ

Незабаром в університеті відбудеться тестування випускників технікумів, професійно-технічних та медичних училищ, коледжів. Подібне проводиться вперше. Річ у тому, що за відповідним рішенням Міністерства освіти України, починаючи з цього навчального року, стати абітурієнтом можна буде лише за умови попереднього підтвердження своєї здатності до навчання у вузі. Диктант з української мови писатимуть усі, незалежно від фахового напрямку, а от які інші іспити — залежатиме саме від обраної спеціальності. Потенційних абітурієнтів-медиків чекає, наприклад, тестування з хімії та біології, економістів — з математики та іноземної мови.

Максимальна кількість балів, яку можна набрати — 180. Мінімальна — 91. Для цьогорічних випускників школ і гімназій подібним тестуванням будуть випускні іспити. Випускники ж усіх навчальних закладів минулих років тестуватимуться окремо.

СЕКРЕТ ПРОТИ ГРИБА

Боротьбу з хатнім грибом, цим підступним псувачем деревини, можна вести як нарівні профілактики, так і нарівні його активного знищування. Відомо, що він розмножується спорами, які майже непомітні простим оком. Проростають вони на дерев'яних конструкціях, де є гігроскопічна волога. Профілактичні заходи зводяться до запобігання сирости. Будинок повинен добре провітрюватись.

Де ж може збиратись і надовго затримуватись волога? Звичайно знизу, в підпомісному просторі будинку. Там і виникають умови для проростання спор хатнього гриба та появия грибниць. Як ізвідki надходить туди волога? В основному - з ґрунту. В середньому будинок займає площу 50 кв.м. Поверхня ґрутових частин має властивість вбирати й адсорбувати вологу, через що і утворюється так звана гігроскопічна волога. Її можна увійти у вигляді найтонших пілок з декількох шарів молекул, які утворюють уже плівкову вологу, що може пересуватись! — в світлі найновіших даних — є частково доступною для рослин.

Вода, яка заповнює найтонші ґрутові канавки і пори (капілярні ходи), зветься капілярною вологою. Вона перебуває в крапельно-рідкому стані і під впливом меніскових сил може переміщатися в ґрутових капілярах, а значить — повністю доступна рослинам. Досліди показують, що вода в капілярах може підніматися на значну висоту: у пісчаних ґрутах на 0,3-0,6 м, у суглинках — на 3-4 м, а іноді навіть на 6-7 метрів. Висота підйому залежить ще і від властивості змочування вологою частинок ґрунту, від температури води, а також пов'язана з річним циклом сонячної активності, зі зміною магнітної полярності сонячних плям, із взаємним розташуванням піанет і місяця.

Усяке ущільнення ґрунту сприяє більш високому підйому капілярної вологої і сильношому його зваженню. Такий ґрунт чинить менший опір стисленню. Діставши поверхні, вода випаровується. Тому в підпомісному просторі будинку (якщо не має хорошого виходу на зовні) скупчуються і надовго затримуються насичені водяні пари. Значить, одним із профілактичних заходів боротьби з хатнім грибом та просіданням будинку є звільнення капілярної вологої.

Профілактичні заходи потрібно розпочинати ще з вибору ділянки під будівництво і заготовки якісної деревини. Ділянка повинна

на мати ґрунт з малою висотою підніняття капілярної води і з хорошим відтоком опадової. Дерево найкраще зрізути з серед зими, коли припиняється рух капілярної вологої і завмерли всілякі шкідники. Деталі будинку, що підлягають постійному зваженню (дошки підмосту, лаги, стінні колоди тощо) потрібно старанно антисептувати, гідрофобірувати і облагороджувати.

Антисептування — це просочування деревини антисептиком, тобто хімічною речовиною, що викликає загибелю різних шкідників. Антисептиком може бути, наприклад, хлористий натрій. Проводити цю операцію потрібно разів за три.

Влітку, коли корона дерева покрита листям, то антисептувати можна тільки-но спляне дерево. На торець стовбура натягають гумовий мішок, з'єднаний шлангом з бочкою, що наповнена антисептиком. Зрізане дерево здатне вбирати водяні розчини, аж поки не з'являються листя.

Облагородження деревини — це забарвлення її в якийсь колір, надання потрібних якостей: вогнетривкості, закам'янілості тощо.

Гідрофобірування — це надання деревині властивості незволожуватися шляхом покриття такими речовинами, як парафін, жири, смоли і т.п.

Будинок ставляють на цоколь фундамента. Цоколь і сам фундамент виготовляють із міцного пористого матеріалу шириной 0,5-0,6 м. Висота цоколя над рівнем землі — 0,6-0,8 м. Чим вищий цоколь, тим краще входить капілярна волога з під фундаментом і тим менше просідання будинок.

Щільний дерев'яний поміст будинку зачікає близько 15 кубічних метрів повітря, в яке випаровується капілярна волога. В цьому об'ємі скупчуються ці насичені пари. Тут можуть виникати умови для проростання спор і розвитку грибниці хатнього гриба.

У ЧОТИРИ РОКИ — ЯНГОЛЬСЬКИЙ ГО- ЛОС І 122 КІЛОГРАМИ

Про цього рекордсмена серед малюків уже писала преса. Сьогодні Родріго Васконкельо — 4 роки, він має зріст 182 см і вагу понад 120 кг. І що цікаво: неабияк співає! Зарах він естрадна сенсація Бразилії.

З повагою Влад.

Від "Резонансу". Оскільки перспектива мандрів по життєвому болоту разом з Владом аж ніж не влаштовує, вирішив оприлюднити двійко його творів. Можна вважати це відкриттям рубрики "Сумна поезія", в якій можуть бути надруковані вірші тих, хто відгукнувся на заклик, зроблений на прохання нашого дописувача.

СТИХОПРОЗА "ДОЖДЬ"

Лиши тучи закрывают небо, в далеком городке
В подвалике роддома рождается малыш
Сботинком на ноге и важностью в глазах.
Он — Дождик.
Его никто не знает там, он просто мальчик,
И даже его мать — старуха-алкоголик
Не ведает, что сын давно уже имеет имя
Одно и то же — Дождик.
И, только что родившись, выходит он во двор
Чтоб покричать на небо и поскакать по камням.
Ну а потом пойти по адресу, записанному в мозге.
Кем — неизвестно.

А там — постучать в окно и передать привет
Пустому дому от бывшего его хозяина.
И, услышав вздохи стен, убежать подальше
.....
Потом придет он в старенький роддом,
Обнимет мать и скажет заикаясь:
"Ну, до свиданья, мам. До следующих туч.
До них..."
Вот так, в далеком городке, лежит в подвале
Вечно беременная бабка
И лишь когда приходят тучи —
Она рождает Дождик.

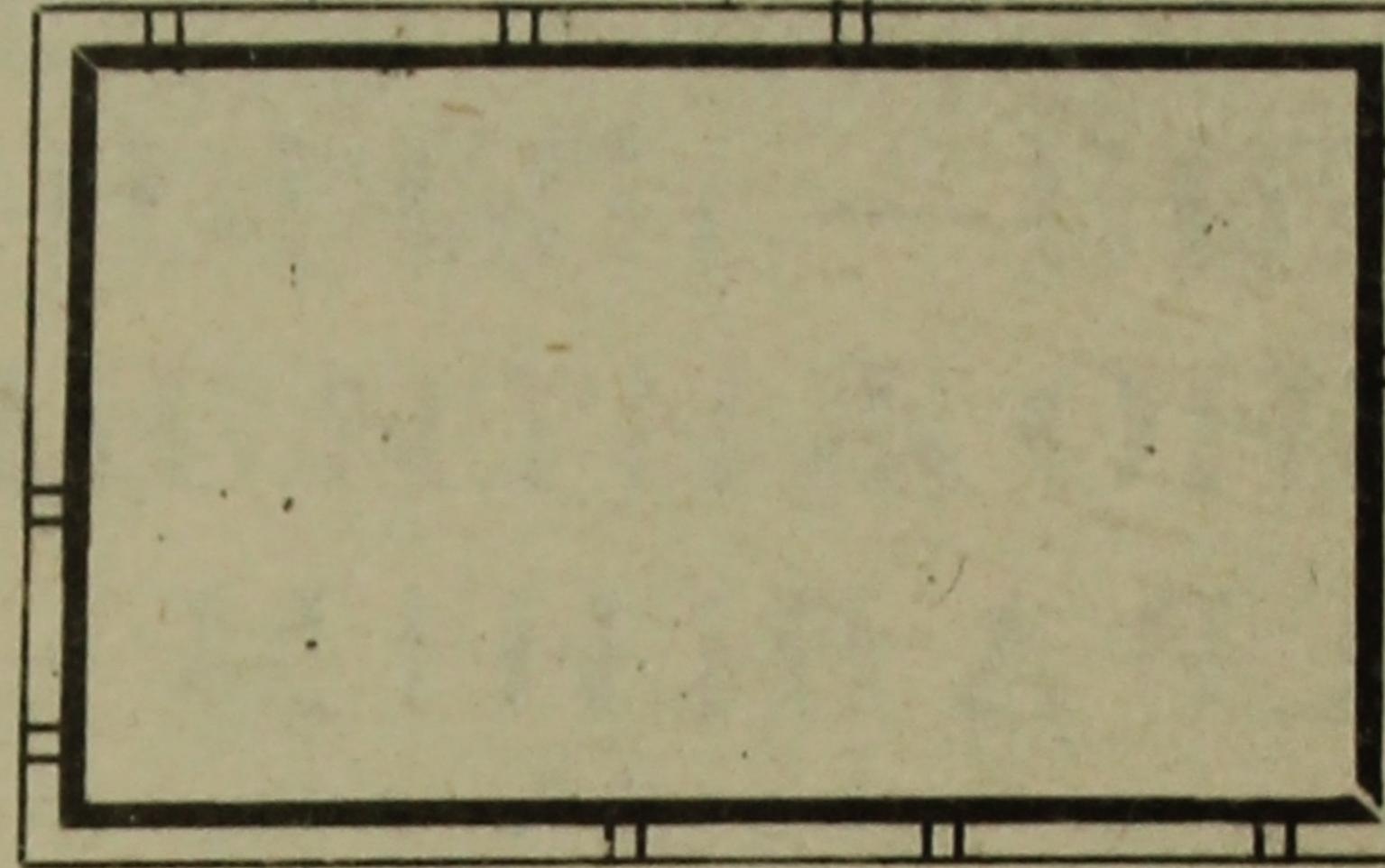
* * *

Повисла над антенами домов
В тяжелом воздухе сонливая звезда,
Как падший ангел чых-то детских снов,
Как юноши смешная борода.
Царица продырявленных горшков,
Любимая игрушка для семьи,
Она не знает крепости замков,
Неся с собой простиные огни.
Сражаясь с медью проволочных днів,
Она всегда любила мастеров.
И каждый, прислонившись носом к ней,
Желал почаще слышать: "Будь здоров!"
И в дохлом воздухе сонливая звезда
Качалась над антенами домов,
Світила из созвездія Дураков

не менші попит на житло. І все більше його будеться. Ні, не на будівельних майданчиках нових мікрорайонів, а на садах-городах та ділянках, що даються бажаючим стати володарям і власникам котеджів. Гарна справа. Але — як і на шляху кожні з таких справ трапляються деякі неприємні несподіванки. Причиною однієї з них може стати, наприклад, хатній гриб. За певних умов він протягом короткого часу спроможний завдати значущі пошкодження дерев'яним деталям будинку. Допомогти уникнути цього і поставив за мету свого дослідження Іван Григорович КАЛАШНИКОВ, співробітник кафедри теоретичної фізики. Стаття пропонується уважі читачів у скороченому варіанті.

Для того, щоб такого не було, необхідно виводити вологу з цього простору. Існує кілька шляхів.

ПОЗАБУДИНКОВИЙ, тобто через спеціально зроблені в цоколі фундаменту отвори: розміром 0,06-0,1 м, на відстані 0,14-0,2 м від верхнього краю цоколя (приблизне розміщення дивись на малюнку).

Для того, щоб такого не було, необхідно виводити вологу з цього простору. Існує кілька шляхів.

ПОЗАБУДИНКОВИЙ, тобто через спеціально зроблені в цоколі фундаменту отвори: розміром 0,06-0,1 м, на відстані 0,14-0,2 м від верхнього краю цоколя (приблизне розміщення дивись на малюнку).

ВНУТРІШНЬОБУДИНКОВИЙ
ПРИРОДНИЙ. Це звичайний вихід капілярної вологи з під підлоги в кімнати через отвори, зроблені в пілінусах та самому помості по кутках. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги такого шляху: капілярна волога не потрапляє в кімнати; наявність досконалої вентиляції. Недоліки: своєчасно закривати отвори, коли після перших заморозків припиняється рух капілярної вологи, та відкривати їх напрівні; можливість проникнення гризунів та грибників спор.

ВНУТРІШНЬОБУДИНКОВИЙ
ПРИРОДНИЙ. Це звичайний вихід капілярної вологи з під підлоги в кімнати через отвори, зроблені в пілінусах та самому помості по кутках. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги такого шляху: капілярна волога не потрапляє в кімнати; наявність досконалої вентиляції. Недоліки: своєчасно закривати отвори, коли після перших заморозків припиняється рух капілярної вологи, та відкривати їх напрівні; можливість проникнення гризунів та грибників спор.

ВНУТРІШНЬОБУДИНКОВИЙ
ПРИРОДНИЙ. Це звичайний вихід капілярної вологи з під підлоги в кімнати через отвори, зроблені в пілінусах та самому помості по кутках. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

зберігати ґрунт будинку відстань між отворами 1,6-2 м. Якщо робити внутрішній огляд фундаменту проти годинникових стрілок, то перший отвір з одного боку буде на відстані 0,1 м від наступного. Це забезпечує чудову вентиляцію підпомісного простору. Переваги: неможливість проникнення гризунів та грибників спор; відпадає потреба систематично

збер

ПРИЙНЯТО ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО ДОКТОРАНТУРИ

Сумський державний університет вийшов на шлях свого розвитку. Що його тут чекає? Звичайно, не самі лише лаври. Та щоб і терів було менше — давайте думати, давайте якось разом розбудовувати наш вищий навчальний заклад.

ВІД КОЖНОГО — ДУМКА, УНІВЕРСИТЕТОВІ — ІДЕЯ

Кожен скаже вагому думку, висловить слухне зауваження — і, дивись, народиться цінна ідея. Тож запрошуємо всіх викладачів, співробітників, студентів висловитися на сторінках газети з приводу того, яким вам бачиться СумДУ.

ДОБРОГО НАМ ДНЯ

І під час перебування в США, і після повернення найчастіше задавали питання: «Яке найяскравіше враження від поїздки?» Тоді та й тепер, коли Америка лишилася за піврічною межею, говорю одне: «Найяскравіше враження залишили люди!» Атмосфера доброзичливості оточувала нас повсюди. Однак найбільше нам, зрозуміло, доводилося зіштовхуватися з викладачами та студентами: протягом двох місяців ми жили щоденністю американського університету. І зараз мимоволі порівнюю ті враження з ситуацією, в якій день за днем тече наше життя.

Про економічні, соціальні, політичні, інші проблеми нашого важкого сьогодення говорити не будемо. Наголошу на тому, що залежить тільки від нас самих — на почутті власної гідності, на позавідомі, на оточуючих, на вмінні відчути себе частиною того цілого, суть якого передаємо словами «університет», «освіта», «інтелект», «особистість». Там, за кордоном далеким, це проявляється в усьому, починаючи з товарицької посмішки та життєдіяного «hi!», почутого від усіх, кого зустрінеть на території університету, і закінчуючи беззгодно чистими стінами та партами. Навіть 12-13-літні хлопчаки-бейсболісти, які проводять літо в університетському спортивному таборі (а багатьох із них, як нам сказали, можна віднести до категорії «важких підлітків»), відкриють перед вами двері, поштвою відійдуть, впускаючи до ліфтів. Бруд, гамір, крик або просто голосні розмови, грубі слова, які опутують вас, коли проходите мимо групи студентів, та інше, характерне для нашого молодіжного середовища — не зустрінеться вам у американському університеті. Ви там побачите по-юначому веселих, захоплених хлопців і дівчат, які грають у теніс чи бейсбол на багаточисельних майданчиках або займаються карате прямо на газонах університетського кампуса.

Університет — це «Alma Mater», це місце, де молода людина формується і як особистість, і як спеціаліст. З розуміння цього і випливає у них ставлення до навчального закладу. Повага до досвіду та знань — основа взаємостосунків студентів і викладачів, при цьому що й досить демократичних. Безперечно, є в західних університетах правила, які регламентують життя студентів у гуртожитках; є адміністрація і адміністративні заходи впливу; певно ж, трапляються у них і порушення, але є «Кодекс честі», «Кодекс поведінки університетської громади» (до речі, останнє слово якнайшире характеризує університетський дух) — виконання яких контролюється всіма та кожним і, перш за все, вимогами, які висуваються до самого себе.

«Чесність, чистота, порядність у всьому — ось першочергові вимоги до всіх членів університетської громади. Кожен студент відповідає за свою поведінку в соціальному і академічному середовищах, добровільно беручи на себе зобов'язання дотримуватися правил та Статуту університету, а ще — нести особисту відповідальність за їх порушення. Максимальна свобода особистості — нагорода тим, хто визнає, що свобода передбачає відповідальність», — саме так записано у «Кодексі поведінки» одного з американських університетів. Хотілося б, щоб ці слова стали частиною «Кодексу честі» нашого університету. І не в якомусь там майбутньому, а вже зараз, у період нашого народження. Адже як характер дитини формується з перших днів, так і традиції, і риси обличча університету потрібно складати з перших днів його існування. Давайте задумаемося над цим і зробимо так, щоб у наших стінах панував дух поваги до знань і культури. Закінчимо свої замітки хочу словами, які ви почуєте від американців, зустрівши його ранком на університетському подвір'ї: «Have a fine day!» (Доброго вам дня!). А яким буде цей день насправді — залежить від кожного з нас.

Г.І.Литвиненко,
завідувачка кафедри іноземних мов.

Питаннями, які стосуються галузі природокористування, ми займаємося з 1969 року. Десять із семидесятих років у нас уже була створена школа економістів-екологів. Не буде перебільшеннем, коли скажемо, що ця школа стала лідером у наукових розробках загаданого напрямку як у всьому країні, так і в Україні. Широку наукову роботу вели ми в галузі економічних збитків від забруднення повітряного басейну, яка йшла по програмі Держкомітету з науки і техніки.

Від самого початку взяв курс на формування групи вчених із людей, яких або особисто знає, або вчив. Із першого потоку випускників це були Л.Г.Мельник, А.В.Чупіс — уже доктори наук, Е.Г.Козін — кандидат. Потім приєднався другий поток: В.М.Боронос, Ю.В.Панасовський, О.І.Карпіщенко. Розширювалась і сфера нашої діяльності. Спершу було визначення збитків у повітрі, потім — водні ресурси,

далі — все навколо нас середовище.

З часом приєднався ще й третій потік обдарованих випускників: Ярош, Мишенін, Семененко, Кислій, інші — які також захистили кандидатські дисертації. У 1991 році було створено спеціалізовану раду по захисту кандидатських дисертацій у галузі економіки природокористування.

Тож, як бачите, базу закладено солідну. І хоча зараз економіці та її усій науці живеться суттєво, ми замислилися над днем завтрашнім, над тим, як не розтростити набутків, а зберегти їх і приможити. Шлях тут тільки один — вчити людей, готовувати вчених високої руки. Відряджати ж кудись на навчання — не по кишені. А кадри для цього є. То що ж, так і залишатися їм доцентами? Отут і підійшли до розуміння необхідності створення власної докторантury. Нас у цьому підтримала адміністрація. Активну допомогу в "пробиванні" потрібних документів надав проректор з

наукою й роботи В.А.Хворост. Результат усім відомий — Міністерство дозволило при Сумському університетові відкрити постійну докторантuru по спеціальності 08.00.19 — економіка природокористування, та разовий прийом по спеціальності 08.00.05 — економіка управління, організація управління народним господарством. Зауважу, що далеко не всі університети України, з 14 існуючих, мають докторантuru.

Зараз проведено прийом докторантів. На першу спеціальність, право керівництва якою надано мені, заразовано доцента А.Ю.Жулавського, на другу — В.М.Бороноса (керівник професор Л.Г.Мельник).

Оце така ситуація на сьогоднішній день. Шо буде далі — побачимо. Наперед говорити не буду, хоча є плани з прогнозами і на 1995 рік, і на 2010, і навіть далі. Та про це — потім.

О.Ф.Балацький,

Прокурорський нагляд

У рамках правової просвіти нещодавно відбулися дві зустрічі студентів університету із заступником прокурора обласного центру Анатолієм Сергійовичем Луциком. Перша — зі студентами АВ-факультету і машфаківцями, а друга — з хіммашівцями та економістами. Незважаючи на фахові відмінності, всі присутні без винятку слухали виступ прокурора з однаково неослабною увагою і цікавістю. Ше б пак! Інформація — найостанніша, з перших вуст. Шоправда, інформація ця не з розряду радісних, та що відішв: потяг до «кrimінальної хроніки» — одна з найд-

ревніших рис людства. До того ж, інформація давалася носіям не для того, аби приголомшити слухачів чималою кількістю та подробицями вбивств, пограбувань, згвалтувань та інших тяжких злочинів, а для того, аби на конкретних прикладах дати доказі корисні поради, що можуть стати в надобі будь-кому в будь-яку мить нашого небезпечного, розхристаного часу.

З ким не слід «ділити чарку» (аби похмілля не було кримінальної тірким); до кого і в яку машину не варто сідати (аби не заіхати туди, куди аж ніяк не збиралися); що треба і чого не треба купувати у вуличних крамарів (аби

Студентське життя "НА ОБОЛОНІ"

Про те, що вчитель повинен бути актором, знає кожен педагог. Певно, з цієї тези й виходили в Сумському державному педагогічному інституті, коли створювали студентський театр «На оболоні». І минуло відтоді не багато — не мало — 20 років.

— То ж багато це чи мало? — запитують самі себе члени театру, і тут же відповідають: — Багато. Адже через театр пройшло не одне покоління студентів-артистів і глядачів. З другого ж боку — мало. За рік ставилося один-два спектаклі.

Студентський театр «На оболоні» народився в 1973 році постановкою п'єси М.Анчарова «Драматична пісня». Це сценічний варіант роману М.Островського «Як гартувалася сталь». Взагалі-то, на початку своєї творчої біографії театр часто звертався до теми глибокого патріотизму. Світло рампи тут побачили п'єсу «Весняний день тридцятого квітня» О.Зака й І.Кузнецова, «Четвертий» К.Симонова.

Та все ж головні роботи були про інше: філософське усвідомлення життя, боротьба Добра і Зла, Любов і Ненависть. На ці довічні проблеми актори пратнули розкрити власні погляди через «Маленькі трагедії» О.Пушкіна, драму французького письменника Ж.Жироду «Електра», сатиричну комедію К.Чапека «З життя комах», трагедію Л.Андреєва «Життя людини» тощо.

Про картоплю

Науково-виробнича система з насінництва картоплі «Меристема» Сумського із сільськогосподарського інституту широко відома як в Україні, та і далеко за її межами. Адже картопля вузу, очолювану професором Миколою Дмитровичем Гончаровим, займається введенням нових високопродуктивних сортів бульб, не вражених вірусами, які дають максимальні врожаї. Звичайно ж, більшість сортів прив'язано до земель Сумщини.

В усі роки «Меристема» обслуговує колективні сільськогосподарські підприємства та державні організації. З нинішнього року ситуація змінилася: придба ти меристемні бульби може кожен бажаючий, у кого є дієх посади.

Певно ж, що чимало співробітників університету з настанням теплих днів почали подумувати про насіння, яке виявиться не пустоцвітним. Адже відомо, що від його якості залежить і якість урожаю. Тож якщо ви не знаєте, який сорт картоплі даст максимальний урожай чи здоровити грунт, або хочете дізнатися про те, як правильно вирощувати картоплю і якими засобами боротися з хворобами та шкідниками, щоб не завадити шкоди собі, а може виникло у вас бажання придбати здорові насіннєві бульби — звертайтесь до фахівців НВС «Меристема». Всі довідки за телефоном 28-88-06.

І насамкінець, застереження учених — не купуйте насіннєву картоплю на базарі та на незнайомих людях. Вона може бути хворою і заразити усю вашу землю.

Відрядний факт

Як не дивно, в наш крамарський час, коли майже все довкола продається і купується, є виявляється місце і для вчинків, продиктованих бажанням не що-небудь, а власну кров. Зробили це 115 студентів нашого університету, відгукнувшись на заклик взяти участь у Дні безоплатного донорства. Найбільше серед них — медфаківців (і це зрозуміло, так і повинно бути).

В основному учасники цієї акції милосердя — студенти першого та другого курсів, і було їх більше 115, але взяли кров у всіх бажаючих — змогли — забракло потребних обладнання та реактивів. Називати якісь окремі прізвища донорів мабуть не варто, бо всі однаково заслуговують на погляв і подяку — не тільки тих хворих, котрим їхня кров стане рідною, а всіх, хто розуміє непересічну цінність справ, які виражаються в словах “добро”, “взаємодопомога”, “любов до близького” і без яких сьогоднішньому дитинству (усоблює собою оте дівча на фото) марно чекати в майбутньому якоїсь відради.

Без відриву

Як відомо, в Україні прийнято Закон про нові правила дорожнього руху, що вводиться в дію з 1 травня поточного року. У зв'язку з цим між СумДУ і місцевим Товариством сприяння обороні України (колишнє ДТСААФ) укладено угоду, згідно якої перенавчання наших водіїв відбудеться, як-то говориться, без відриву від виробництва. З цією метою створена група в складі 88 власників особистого автотранспорту і 10 водіїв університетського гаражу. Щасливої дороги.

Значною подією в освітянському житті Сумщини стало проведення обласної олімпіади школярів, організатором якої було Управління освіти, а наш університет виступав у ролі співучасника з таких дисциплін, як математика, фізика та біологія.

Серед основних завдань подібних олімпіад:

- виявлення особливо обдарованих учнів та надання їм допомоги у виборі професії, а також заочення до навчання в СумДУ;
- підвищення інтересу до поглиблених вивчення базових та фахових дисциплін, прищеплення певним колам учнівської молоді навичок дослідницької роботи, пропаганда досягнень науки і техніки;
- заочення професорсько-викладацького складу і аспірантів університету до активної допомоги навчально-виховним закладам у поліпшенні різних сторін навчального процесу.

Цікавим моментом стало включення до складу жюрі олімпіади голів предметних комісій університету, що дало змогу їм зближко розглядіти і тих, хто через певний час буде претендувати на звання студента. Втім, переможці олімпіади, тобто ті, хто отримав дипломи I, II та III ступеня — уже сьогодні, ще будучи школярами, вже стали першокурсниками. Адже згідно відповідного положення вони зараховуються у вуз без вступних іспитів і без співбесіди.

Серед юних математиків право такого вступу на факультети ХМ, МФ і АВ отримали Віктор Якубовський (м. Ромни, СШ №4), Роман Руденко (м. Суми, СШ №10) і ще шестеро сумчан. Серед юних фізиків таких "студентів" — сім: Михайло Погрібний та Сергій Надточий з Конотопа, Марина Кибка з Шостки, інші — сумчани.

Тим з юних біологів, хто виявив бажання поступити за підсумками олімпіади на медичний факультет СумДУ, було запропоновано додаткове завдання, після виконання якого трос з

п'яти (учнії Сумської гімназії №1) — Роман Наумко, Дмитро Сумцов та Володимир Чижик — пішли додому, маючи повне право вважати себе студентами-менеджерами.

Рішенням конкурсної комісії вручено і декілька заохочувальних дипломів, що надають право користування перевагою за всіх інших рівних умов при вступі до університету на спеціальності, де профілюючими вступними іспитами є математика, фізика або біологія. Серед володарів таких дипломів Володимир Бондаренко з Тростянця, Андрій

Моїсеєнко з Сумської СШ №17, інші.

Олімпіада знову раз підтвердила, що земля Сумщини здатна родити й рости таланти за будь-яких політичних та економічних умов.

На фото: напутнє слово проректора Сумського сільгоспінституту Ю.А. Злобіна; перший проректор СумДУ А.В. Васильєв вручає дипломи; щасливі переможці.

Театралізований пролог "Сторінками історії", конкурс науково-технічної творчості та конкурс винахідників і раціоналізаторів, виступи дитячих колективів художньої самодіяльності, вистави нашого, університетського, СТЕМу та обласного театру юного глядача — і це не весь перелік того, що відбулося в рамках одного заходу: ювілейних урочистостей з приводу 50-річчя обласної станції юних техніків.

Тривали вони три дні, з 25 по 27 березня. Участь узяли юні техніки та їхні педагоги, керівники гуртків із багатьох кутків Сумщини. Згадували минуле, вітали ветеранів, приглядалися до майбутнього.

Символічно, що ці урочистості проходили в небайдужих до юні стінах СумДУ, адже значна кількість тих, хто в ті чи інші роки був вихованцем СІОТ (тепер обласний центр науково-технічної творчості молоді) ставали потім студентами саме нашого вузу. До речі, усього за 50 років існування станції в її гуртках займалося технічною творчістю понад 18 тисяч хлопців та дівчат.

Численні гості і всі бажаючі мали змогу ознайомитися з плодами творчості сьогоднішніх гуртківців. Щоправда, місця для експонатів було вочевидь мало, та все ж... М'які іграшки, інкрустації, вироби з соломки, тканини і дерева, макраме, фітодизайн, різноманітні проекти та моделі — все це приваблювало перш за все

майстерно втіленими в матеріал дитячими мріями й уявленнями, яким притаманна безпосередність, незаштампованість.

Після занять у секціях та підбиття підсумків конкурсів з'ясувалося, що перше місце в загальнокомандному залікові дісталося юним шосткинцям, сумчанам — другі. Різні люди — різні враження, але головне, що роз'їхалися учасники

ювілейних свят із упевненістю в тому, що їх творчість помічається і відзначається, а ще — відчуваючи небайдужість тих представників університету, які допомагали в проведенні конкурсів, підбитті підсумків тощо. І взагалі, комусь ці небайдужі університетські стіни обов'язково побачаться в мріях рідними, а це значить, що чиєсь дитячий талант — який не тільки

привабливий, але й дуже вразливий — піде у свою розвиткову шляхом більш цілеспрямованим, а відтак і більш наційним.

На фото: поради директора ЦНТТМ; а може і справді вічний двигун?; біля стендів з експонатами.

ЦЯ ЩАСЛИВА СІМКА

Закінчився бал... Вгамувалися перші пристрасті... З'явилася можливість спокійно споглянути подію — конкурс краси "Miss СумДУ-94"...

Подібне дійство прокотилося нашим навчальним закладом уже втретє, що красномовно говорить про стабільну постійність. І кожного разу — завдаючи найперше Катерині Головенко, художньому керівникові студентського клубу. Немаловажлива роль відіграли й усі інші співробітники студклубу та відділу познанчальної роботи зі студентами, адміністрація університету. Активно підключилися і спонсори: профспілковий комітет СМНВО ім. Фрунзе; спільні підприємства "Мальва" та "Емір"; Сумський міський комітет профспілки працівників науки та освіти; АТ "Газпром" і СБТС; малі підприємства "Антант", "Деміург", "Артис"; торговий будинок "Спиріяня"; страхова компанія "ASKO" та інші.

Та все ж, найголовнішими дійовими особами були самі дівчата, учасниці конкурсу. Без них, попри всі старання організаторів зі спонсорами, нічого б не було.

Самоцвітами-перлами розсипалися вони по сцені, одна від одної красивіші: учасниця №1 Марина Георгівська, економічний факультет; №2 Світлана Мальцева, медичний; №3 Лариса Помазан, економічний; №4 Олена Мисенко, медичний; №5 Олена Ласюченко, машинобудівний; №6 Зоя Позднякова, економічний; №7 Анжела Бондар, факультет хімічного машинобудування.

Уже конкурс-знайомство "Перше враження" підтверджив слова ведучих (Катерина Головенко й Ігор Бодик), що кожній учасниці притаманна внутрішня скромність настільки, що сильно, наскільки вони красиві. Та їй до жарту, до дотепності принадні — засвідчив конкурс "Мій імідж". І вже з цією аурою покотилося ко-

лесо краси далі — від конкурсу до конкурсу. Напишуши все нових і нових вражень. Посилаючи імпульси зачарування дівочою вродою, юностю, оптимізмом до глядацького залу.

Він же відповідав на це ширими оплесками, активно підтримкою всіх учасниць загалом і окремо кожної. Найбільше ж тих — кому симпатизував. Особливо це проявилось після конкурсу "Акторське перевідлення". І пішли зі всіх місць вхідні квитки з позначенням номером учасниці на перший ряд — так визначався лауреат призу глядацьких симпатій. Тож до двох останніх конкурсів "Грація в русі" та "Бал" атмосфера в залі, настояна на приемних враженнях, була справжньою любов'ю до учасниць: кожен глядач уже твердо визначився у своїх симпатіях і був готовим назвати прізвище переможниці. Ми впевнені, що аби запитали в них, почули б сім прізвищ. Однак на те вона й перемога, що вибороти її може тільки один, тобто одна. Отут уже й лягав великий тягар на жюре, яке очолював начальник управління у справах молоді обласної державної адміністрації Юрій Попович. Саме вони мали визначити най-найкращу серед усіх найкращих.

А в цей час ішло підбиття підсумків глядацьких симпатій з точністю до однієї тисячної голосу. І саме отих тисячних із сотими дісталося більше Анжелі Бондар.